

Teaching Guide				
Identifying Data				2021/22
Subject (*)	Management of Quality, Security and the Environment	Code	670G01032	
Study programme	Grao en Arquitectura Técnica			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Fourth	Obligatory	6
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Construcións e Estruturas Arquitectónicas, Cívís e Aeronáuticas			
Coordinador	Lopez Piñeiro, Santiago	E-mail	santiago.lopezp@udc.es	
Lecturers	Lopez Piñeiro, Santiago López Rivadulla, Francisco Javier Pinedo Iglesias, Eduardo Miguel	E-mail	santiago.lopezp@udc.es javier.rivadulla@udc.es eduardo.m.pinedo@udc.es	
Web				
General description	<p>A Calidade, A Seguridade e o Medio Ambiente son disciplinas que han ido evolucionando de forma separada a o longo do tempo. No caso de manter separadas estas funcións no marco da empresa, non estaremos optimizando os recursos disponibles ni facendoas converxir hacia un obxectivo global común. O obxectivo e integrar estas tres disciplinas nun sistema único de xestión. As normas ISO 9000, ISO 14000 e OHSAS 18000, son normas internacionais que facilitan esta tarefa e nos axudan a orientar a empresa no camiño hacia a Excelencia.</p> <p>Esta asignatura trata de desenvolver estes tres sistemas de Xestión nun único Sistema de Xestión Integral dirixido hacia a empresa constructora.</p>			
Contingency plan	<p>1. Modifications to the contents</p> <p>2. Methodologies</p> <p>*Teaching methodologies that are maintained</p> <p>*Teaching methodologies that are modified</p> <p>3. Mechanisms for personalized attention to students</p> <p>4. Modifications in the evaluation</p> <p>*Evaluation observations:</p> <p>5. Modifications to the bibliography or webgraphy</p>			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A12	Coñecer as técnicas de xestión, aseguranza e control da calidade, así como as técnicas de xestión medioambiental e construción sustentable.
A19	Aplicar as técnicas, interpretar resultados e tomar decisións para o control da calidade da obra.
A20	Aplicar as técnicas de xestión da calidade, xestión medioambiental e construción sustentable.
A28	Desenvolver auditorías de sistemas de calidade e medioambiente.
A29	Elaborar estudos, certificados, ditames, documentos e informes técnicos.
A33	Analizar a viabilidade urbanística de solares e elaborar documentos relacionados co planeamento, xestión e control urbanístico.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Capacidade de organización e planificación.

B3	Capacidade para a procura, análise, selección, utilización e xestión da información.
B5	Capacidade para a resolución de problemas.
B6	Capacidade para a toma de decisións.
B7	Capacidade de traballo en equipo.
B8	Capacidade para traballar nun equipo de carácter interdisciplinario.
B9	Capacidade para traballar nun contexto internacional.
B10	Habilidades nas relacións interpersoais.
B12	Razoamento crítico.
B13	Compromiso ético.
B14	Aprendizaxe autónomo.
B16	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B19	Capacidade de liderado, diálogo e negociación.
B21	Motivación pola calidade.
B22	Sensibilidade cara a temas de seguridade laboral, accesibilidade, sustentabilidade e medioambiente.
B23	Orientación a resultados.
B24	Orientación ao cliente.
B26	Capacidade de razoamento, discusión e exposición de ideas propias.
B30	Sensibilidade cara a temas relacionados coa protección, conservación e posta en valor do patrimonio cultural e arquitectónico.
C1	Adequate oral and written expression in the official languages.
C2	Mastering oral and written expression in a foreign language.
C3	Using ICT in working contexts and lifelong learning.
C4	Acting as a respectful citizen according to democratic cultures and human rights and with a gender perspective.
C5	Understanding the importance of entrepreneurial culture and the useful means for enterprising people.
C6	Acquiring skills for healthy lifestyles, and healthy habits and routines.
C7	Developing the ability to work in interdisciplinary or transdisciplinary teams in order to offer proposals that can contribute to a sustainable environmental, economic, political and social development.
C8	Valuing the importance of research, innovation and technological development for the socioeconomic and cultural progress of society.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Conocer las distintas posibilidades que existen para aplicar la gestión de calidad, seguridad y medioambiente a una empresa constructora.	A12	B1 B2 B3 B5 B6 B14 B16 B21 B22 B30	C5 C6 C7 C8

Capacidad para trabajar en contextos internacionales y en equipos interdisciplinarios, orientados al cliente	A19 A20 A28 A29 A33	B7 B8 B9 B10 B12 B13 B16 B19 B23 B24	
Conocer las herramientas básicas para la presentación en público (ante potenciales clientes,...) de su trabajo. Potenciar la innovación y la investigación.		B21 B23 B24 B26	C1 C2 C3 C4 C8

Contents	
Topic	Sub-topic
1.-Introducción os sistemas de Xestión de Calidad, Seguridade e Medioambiente	1.1 Conceptos básicos. 1.2 Lexislación e Normalización. 1.3 ISO (International Organization for Standarization) AENOR (Asociación Española de Normalización y Certificación). 1.4 O Control da Calidade e a Xestión da Calidade.
2. Calidade. Síntesis histórica e conceptos básicos	2.1 Identificación de Calidad 2,2 Patrón de referencia 2.3 Evolución histórica. 2.4 O Control da Calidade (Quality Control). 2.5 SPC (Statistical Process Control). 2.6 TQM (Total Quality Management). 2.7 Deming e a Mellora Continua. 2.8 Principais mestres da calidade e as súas aportacións o mundo empresarial e industrial. 2.9 A calidade no ámbito da construción.
3. 3. Sistemas de Gestión de la Calidad. Las Normas ISO 9001:2008 / ISO 9001: 2015.	3.1 Estructura de las normas ISO. 3.2 Tipos de normas ISO y UNE 3.3 Las normas ISO en la Gestión. 3.4 Las normas ISO y la construcción. 3.5 Referencia de la ISO en la normativa de construcción.
4. Sistemas de Xestión da Calidade na empresa constructora.	4.1 A Circulación de Productos de Construción no Espacio Europeo. Reglamento Europeo 305/2011 (Condicions Armonizadas para a Comercialización de Productos de Construción). 4.2 O Mercado CE. 4.3 EDP (Environmental Product Declaration). 4.4 DoP (Declaration of Performances). 4.5 ETE (European Technical Assessment). 4.6 Marcas e Sellos de Calidade. Marca N, Marca NF,... 4.7 EAD (European Assessment Document).

5. Xestión e Control da Calidade no proceso constructivo como Dirección da Execución da Obra	5.1 No Proxecto da Obra Pública 5.2 No Proxecto da Obra Privada 5.3 No Proxecto de Obra Público-Privada 5.4 Referencia para o Control de Calidade 5.5 Acreditación do Control de Calidade
6. Sistemas de Xestión da Seguridade e Saúde no Traballo.	6.1 OSHAS 18.001 - OSHAS 18.002 (Occupational Health and Safety Assessment Series). ISO 45001. 6.2 Obxeto e campo de aplicación. 6.3 Relación con outros sistemas de Xestión. A Xestión Integrada.
7. Sistemas de Xestión Medioambiental. ISO 14001: 2015 e EMAS.	7.1 ISO 14001: 2015. 7.2 A familia normativa das Normas ISO 14000. 7.3 O Regulamento EMAS (Eco-Management and Audit Scheme). 7.4 Relación entre ISO e EMAS.
8. Os RCDs (Residuos da Construcción e Demolición), A Xestión dos RCDs	8.1 A demolición selectiva. Deconstrucción. 8.2 A reutilización na obra. 8.3 RD. 105/2008, polo que se regula a produción e xestión dos RCDs. 8.4 Residuos peligrosos. O amianto.
9. Introducción a sostenibilidade.	90.1 Ciclo de vida 9.2 Economía Circular. 9.3 LEED 9.4 BREEAM
10. Outras perspectivas e ferramentas actuais de traballo para a Xestión.	10.1 O Project Management de Construcción e a Xestión. 10.2 A ISO 21500. O PMBOK

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A12 B1 B2 B5 B6 B12 B13 B14 B19 B21 B22 B30 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	8	12	20
Supervised projects	A19 A20 A28 A29 A33 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B14 B16 B19 B21 B22 B23 B24 B30 C3 C8	8	28	36
Oral presentation	B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B12 B13 B16 B19 B21 B23 B24 B26 C1 C3 C5 C8	18	42	60
Objective test	A12 A19 A20 A28 A29 A33 B1 B5 B6 B12 B16 B21 B23 B24 C1	4	0	4
Personalized attention		30	0	30

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	<p>Na primeira parte da clase, o profesor exporá na aula os contidos do tema de estudio. O profesor poderá deixar en MOODLE e en reprografía a información complementaria ou indicar onde a pode atopar. Tamén, se pretende durante o Curso, contar coa colaboración de expertos profesionais externos, que con carácter puntual e nos temas da súa especialidade, acerquen o estudante a vida profesional.</p> <p>Na segunda parte da clase, propondrase a realización dun debate sobre un tema de interese proposto polo profesor. Fomentárase o espírito crítico e a participación de todos os alumnos.</p>
Supervised projects	<p>Pretendese que o alumno se familiarice coa vida profesional, na que ten que manexar información de diversa índole. Incentivárase o rigor das fontes, o contraste das mesmas e a adecuación o caso concreto. Os alumnos agruparíanse en función dos temas que o profesor propoña. O número de alumnos por grupo dependerá do tema de estudio, pudendose dividir o grupo inicial si fose preciso, en un o máis subgrupos.</p> <p>Nunha das primeiras clases e en colaboración coa biblioteca do Centro, se explicará cómo atopar a información e os recursos que dispoñen: DIALNET, SCOPUS,..., así como, a presentación das diversas fontes e autores (APA, ISO 690, etc). Pretendese facer dúas rondas de traballos.</p> <p>Na primeira, os temas serán elexidos unicamente dentro das posibilidades que proponga o profesor.</p> <p>Na segunda, permitirase a os alumnos que ?además dos anteriores non elexidos- propongan outros temas de o seu interese formativo ou profesional. Se fará una consulta o resto da clase sobre si son o no de su interese. En caso afirmativo, se lle permitirá o grupo realizar e expor dicho tema.</p> <p>En calqueira dos casos anteriores, os alumnos serán asistidos polo profesor, tanto para sua preparación como a posterior exposición.</p> <p>SOLICITARASE A BIBLIOTECA QUE IMPARTAN UN CURSO SOBRE CÓMO SE REDACTAN E PRESENTAN OS TRABAJOS, SEGÚN A ISO 690.</p> <p>NISTE CURSO CONTINUARASE CO TRABAJO EN APS (solicitaránse alumnos voluntarios).</p>
Oral presentation	<p>O longo do Curso os alumnos farán e presentarán os traballos realizados en grupo fronte os compañeiros. Pretendese que o alumno se familiarice coa utilización dos soportes audiovisuales para a presentación dos traballos, a exposición en público de un tema de estudo e o posterior debate sobre o mesmo.</p> <p>Cada grupo entregará o traballo en soporte informático e en papel. A presentación entregarase en soporte informático.</p> <p>A o comenzo do curso se presentará e fixará o calendario de exposición de cada grupo, tanto de a primeira ronda como da segunda, para que todos coñezcan coa a máxima antelación a sua fecha de presentación.</p>
Objective test	<p>O final do curso todos os alumnos presentanse a unha proba escrita. Recollerá as sesións maxistais e os traballos expostos. Consistirá nun test e en preguntas ou caso a desenvolver. (Test: 60% + Preguntas: 40%)</p>

Personalized attention

Methodologies	Description
Oral presentation	<p>Como unha posibilidade para que o alumno manifeste o seu interese por determinados temas que pudesen estar tamen recollidos (pero non o están) nos contidos da asignatura e, sempre e cando sexan do interese do resto dos compañeiros da clase, se podrán proponer temas de traballo que se engadirán a os existentes na segunda ronda de traballos. Así, intentase que a asignatura se acerque máis as preferencias profesionais e formativas puntuales dos alumnos en beneficio dos seus intereses particulares e dos seus perfíles profesionais concretos.</p> <p>Para a elaboración e presentación dos traballos por grupos de alumnos, contarán coa colaboración do profesor para o seu desenvolvemento e para a resolución das dudas que poideran xurdir durante todo o proceso.</p> <p>O alumno dispondrá do horario de tutorías para a consulta das dudas que surxan tanto da asignatura como da redacción e exposición dos traballos.</p>

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Guest lecture / keynote speech	A12 B1 B2 B5 B6 B12 B13 B14 B19 B21 B22 B30 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	Se valorará a o final como parte integrante da proba obxetiva.	30
Oral presentation	B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B12 B13 B16 B19 B21 B23 B24 B26 C1 C3 C5 C8	Se valorará a capacidade de transmitir os aspectos básicos do traballo. Todos os membros do grupo deberán participar na mesma, aproximadamente durante o mesmo tempo. Valorarase a utilización de medios audiovisuales e as respostas as preguntas realizadas polos asistentes. A valoración do traballo en grupo realizarase despois da presentación do mesmo e como máximo será 2 puntos sobre 10 e a nota mínima para que poida contemplarse o aprobado por curso e 1 punto sobre 10	20
Supervised projects	A19 A20 A28 A29 A33 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B14 B16 B19 B21 B22 B23 B24 B30 C3 C8	Se valorará a selección realizada das fontes de información, a xerarquización, o contraste realizado e a capacidade de acercamiento o enfoque sobre o tema, síntesis, conclusións e presentación. A puntuación máxima dos traballos e de 2 puntos sobre 10 e a nota mínima para que se poda contemplar o aprobado por curso e 1 punto sobre 10.	20
Objective test	A12 A19 A20 A28 A29 A33 B1 B5 B6 B12 B16 B21 B23 B24 C1	Todos os alumnos deberán presentarse a una proba obxetiva que se realizará o final. Dicha proba recollerá os contidos das diversas sesións maxistras e dos traballos tutelados presentados oralmente. A puntuación máxima da proba obxetiva e de 6 puntos sobre 10, debendo obter un mínimo de 2 puntos para sumarse a la nota final.	30

Assessment comments

A VALORACIÓN DOS TRABALLOS DA APS FARÁSE COS CRITERIOS DE TRABALLOS TUTELADOS. OS CRITERIOS ANTERIORES VALDRÁN PARA APROBAR POR CURSO (PRIMEIRA OPORTUNIDADE). EN OUTRO CALQUEIRA CASO, VALORARASE SOAMENTE A PROBA OBXETIVA (100%).

Sources of information

<p>Basic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ABAD PUENTE, J; SÁNCHEZ-TOLEDO LEDESMA, A. (2012). ASPECTOS CLAVE DE LA INTEGRACIÓN DE SISTEMAS DE GESTIÓN. AENOR - ABRIL SÁNCHEZ, C.; ENRÍQUEZ PALOMINO, A. (2012). GUÍA PARA LA INTEGRACIÓN DE LOS SISTEMAS DE GESTIÓN. FUNDACIÓN CONFEMETAL - SEVILLA TENDERO, J. (2012). AUDITORIA DE SISTEMAS INTEGRADOS DE GESTIÓN. FUNDACIÓN CONFEMETAL - PARRAS SIMON, J. (2012). MANUAL DE BASES PARA LA GESTIÓN DE LA CALIDAD EN LA DIRECCIÓN DE LA EJECUCIÓN DE LA OBRA. COAATEIE. MADRID - MUÑOZ GOMILA, J. HORRACH SASTRE, G. (2010). EL CONTROL DE CALIDAD VINCULADO A LA DIRECCIÓN DE EJECUCIÓN DE OBRAS DE EDIFICACIÓN. UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS - MERRIL, P (2010). CÓMO APRENDER DE LOS ERRORES AL IMPLEMENTAR UN SISTEMA DE LA CALIDAD EN LA EMPRESA. AENOR - MARTÍNEZ MONTES, G.; PELLICER ARMIÑANA, E (2010). ORGANIZACIÓN Y GESTIÓN DE PROYECTOS Y OBRAS. MCGRAW HILL - JONQUIÉRS, M. (2010). MANUAL DE AUDITORÍA DE LOS SISTEMAS DE GESTIÓN. AENOR - GALLEGO NAVARRO, T. (2013). GESTIÓN INTEGRAL. UNIVERSITAT JAIME I - FERNÁNDEZ SÁNCHEZ, A. (2012). HERRAMIENTAS BÁSICAS DE LA CALIDAD. ASOCIACIÓN ESPAÑOLA PARA LA CALIDAD - CLAVER CORTÉS, E, MOLINA AZORÍN, J; TARI GUILLÓ, J. (2011). GESTIÓN DE LA CALIDAD Y GESTIÓN MEDIOAMBIENTAL: FUNDAMENTOS, HERRAMIENTAS, NORMAS ISO. ED. PIRÁMIDE - BUREAU VERITAS (2010). EL AUDITOR DE CALIDAD. FUNDACIÓN CONFEMETAL - ALCALDE SANMIGUEL, P. (2010). CALIDAD. PARANINFO - (). .
<p>Complementary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - (). .

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Final Dissertation/670G01036

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Security and Prevention/670G01031

Subjects that continue the syllabus

Private Urban Planning Law [In extinction]/670G01005

Business Economics and Organisation [In extinction]/670G01010

Organisation, Programming and Control/670G01021

Administration, Leadership and Management of Construction/670G01028

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.